

‘Alles wat ik heb gemaakt steekt perf

Imca Marina leeft twe

Im is rijp voor een theatershow, zeggen vrienden. Maar ze maakt liever een rockopera, schildert surrealistisch en schrijft boeken en gedichten over mens-zijn en bezieling. Ondertussen galmt Viva España van Appelscha tot Torremolinos. Nog altijd. „Zingen is de basis van mijn bestaan.” Waar Imca Marina komt is het feest.

De zangeres is naar de kapper geweest. Voor weer een optreden, ver weg en erg laat. „Ik word al geboekt voor 1998. Niet '97, nee, '98!” Bij de keukendeur wordt ze besprongen door haar drie honden. De poedel wil, als altijd, geknuffeld. Rode krullen zoenen zwarte krullen. „Mensen vinden dat vies, als je een hond zoent. Onzin, het beschermt je juist tegen allerlei ziekten. Je door mensen laten aflikken, dát is pas vies.” Gek op dieren is ze, gék. „Dieren houden van muziek. Ik heb ooit een paard gehad waarvoor ik zong. Dat vond ie zo heerlijk dat ie stijf tegen me aan ging staan.” Twaalf poezen heeft ze gehad. Allemaal doodgereden. Achter elkaar.

Door **Dick Hofland**

Eén keer, je gelooft het niet, één keer zou ze worden geïnterviewd voor een serie over bekende Nederlanders en hun huisdieren. Die journalist komt, vraagt bij de burens de weg, en die zeggen tegen hem: nou, vertel maar aan Imca dat d'r poes net is doodgereden. Dat zijn toch dingen waarvan je denkt: dit is geen

en die zeggen tegen me: nou, vertel maar aan Imca dat d'r poes net is doodgereden. Dat zijn toch dingen waarvan je denkt: dit is geen toeval meer. „Waarom kijken mensen om als je over ze praat? Waarom ben ik met een liedje bezig en is Marco Borsato met hetzelfde liedje bezig terwijl we dat helemaal niet van elkaar wisten?”

Imca Marina laat haar stiltekamer zien, precies in het midden van haar stolpboerderij, recht onder de punt van het dak. Daar staat een schaal met gedroogde bloemen. „Zelfs ranonkels drogen hier, terwijl je die bloemen helemaal niet kunt drogen.” Ze vertelt van de Egyptenaren die hun mummies in het midden van de pyramide begroeven. „Ik vind hier wel eens een vogel die zich dood heeft gevlogen tegen een raam. Die is dan nog helemaal niet vergaan, maar volledig intact. Raar hè?” Eerst wilde ze haar geluidsinstallatie hier neerzetten, om lekker te luisteren naar barokmuziek of Guns 'n Roses. Nu leest ze er en denkt ze na, in een stoel, naast een hemelbed, een heiligenbeeld en de droogbloemen. Soms ligt ze gewoon op de grond, languit. Het is dan middenin de nacht, drie, vier uur, als ze weer thuis is na een optreden. Of ze loopt dan in de tuin, in het pikkedonker, de planten water te geven. „Als een oude heks.”

‘Dat vetje dat ik hier heb, en hier, en hier, dat is mijn reserve’

Ze is van *Viva España*, van *Harlekino*, van *Vino, waar blijft de wijn?*. Nog altijd, ook nu ze toch alweer 55 is. Overal laat ze het weer horen, twee, drie keer op een avond soms, in Appelscha, St. Willebrord en Roermond, in Torremolinos, Tel Aviv en Nicosia. „Ik heb een ijzeren discipline. Ik rook niet en ik drink niet. Na je vijfendertigste moet je daarmee helemaal ophouden als je dit werk wilt blijven doen, anders red je het niet, want ik maak wel dagen van twintig uur. Je hormoonpeil moet goed zijn. Zolang je hormonen in balans zijn blijft je stem goed. Dat vetje dat ik hier heb, en hier, en hier, dat is mijn reserve, dat heb ik nodig om mijn hormonen in balans te houden.”

De dag bij haar zijn twee dagen. De eerste begint rond zeven uur en houdt op rond de klok van vijf. Dan gaat ze anderhalf uur slapen. „Ben ik weer als nieuw en begin ik aan mijn tweede dag: de avond en de nacht.” Die is gevuld met optredens, overal en nergens, op feestjes of bij dementen, op bruiloften of in disco's. Disco's?! „Ik doe alles, ik sta ook te housen. Ik ben natuurlijk niet stil blijven staan. Maar ik ga niet gewild jong doen. Mij zie je niet in minirok en jarretels op het podium. Kom zeg.” Ze doet de handen in haar nek, gooit het linkerbeen omhoog en zegt: „Dat is meer voor mijn nieuwe lover.”

Pas nog hoorde ze op de radio een top-100 aller tijden die was samengesteld door jongeren. Stond ze toch mooi met allerlei liedjes in. „Hoe vind je dat? Leuk hè?” Jongeren, had haar agent eens gezegd, jongeren zijn gek op je. Hij had haar een keer geboekt, wist zij veel, en toen ze aankwam keek ze die zaal in en schrok zicht rot. „Allemaal kids! Wat moet ik dáármee?” Tien minuten hoorden ze haar aan, achterover leunend met de armen over elkaar, „maar daarna hingen ze in de lampen”. Ze vinden het prachtig, wat ze ook zingt. „De jeugd draagt me op handen.”

▲ „Mij zie je niet in minirok en jarretels op het podium.”

Ze heeft dat overwicht. Altijd gehad. Als kind al. Drie was ze toen ze op een stoel *De veldmuis in het beukenbos* stond te zingen. Voor geld. „Ik zong dat blijkbaar heel leuk, waarschijnlijk omdat ik die tekst niet goed uitsprak (de b werd een n, red.). Dan zei mijn opa: kom Im, hier heb je een dubbeltje, en zing dan nog eens van dat beukenbos. Zei ik: nee, doe ik niet. Pakte hij een kwartje en dan deed ik het wel. Toen wist ik al dat ik mensen kon manipuleren.”

Nu komt ze vaak in een zaal „waar tweehonderd mensen zitten met zo'n grauwsluij eroverheen”. Ze begint dan te zingen en „binnen een kwartier heb ik ze”. Zalig is dat, als je mensen kunt laten vergeten, al is het maar een half uurtje. „Muziek in de oudheid was de taal tussen de goden en de mensen.”

Ze zingt veel voor dementerende bejaarden, mensen die geen woord meer zeggen. „Ik zing dan bijvoorbeeld *'s Nachts na het Bal* en dan zie ik ze meezingen, hun lippen bewegen.” Waar Imca komt is het feest.

Haar zoon zei: mam, ik heb eigen muziek gehoord. „Dat klopt wel, tijd aan het zingen. Mijn zoon heeft het eerste gehoord en misschien is dat in je hersenen, achter je rechteroort, eerst intact bij mensen.”

Zelf hoorde ze altijd haar moeder. „Ook nu nog, op haar 74e, met o zo'n jeugdige stem van haar.”

Een Spaanse vrouw, die veel Spaans muziek zingt. „Ik voel me ook heel erop in Spanje en het was meteen helemaal trouwd. Ik hoorde achter me vroeger ten, ik verstond er niets van, maar dat is de stem van mijn moeder. Hij jong overleden, speelde viool, niet te neel, wel mooi. Hij had een absoluut „Heb ik ook. Vré-se-lijk! Ik hoef geen fractie onder de toon te zitten of ik en dan denk ik dat iedereen het hoort ook wel gemakkelijk, want ik kan ook een gitaar stemmen.”

Geboren in de oorlog, opgegroeid

▲ „Mensen vinden dat vies, als je een hond zoent. Onzin, het beschermt je juist tegen allerlei ziekten.”

Ze heeft dat overwicht. Altijd gehad. Als kind al. Drie was ze toen ze op een stoel *De Admuis in het beukenbos* stond te zingen. Voor geld. „Ik zong dat blijkbaar heel leuk, waarschijnlijk omdat ik die tekst niet goed sprak (de b werd een n, red.). Dan zei mijn vader: kom Im, hier heb je een dubbeltje, en dan nog dan nog eens van dat beukenbos. Zei ik: nee, doe ik niet. Pakte hij een kwartje en dan deed ik het wel. Toen wist ik al dat ik mensen kon manipuleren.”

„Nu komt ze vaak in een zaal, waar tweehonderd mensen zitten met zo'n grauwsluier overheen”. Ze begint dan te zingen en binnen een kwartier heb ik ze”. Zalig is dat, dat je mensen kunt laten vergeten, al is het maar een half uurtje. „Muziek in de oudheid was de taal tussen de goden en de mensen.”

„Ze zingt veel voor dementerende bejaarden, mensen die geen woord meer zeggen. „Ik zing dan bijvoorbeeld *'s Nachts na het Bal* en dan zie ik ze meezingen, hun lippen bewegen.” Waar Imca komt is het feest.

Haar zoon zei: mam, ik heb eigenlijk altijd muziek gehoord. „Dat klopt wel, ik was altijd aan het zingen. Mijn zoon heeft dat als eerste gehoord en misschien is dat centrum in je hersenen, achter je rechteroor, wel het eerst intact bij mensen.”

Zelf hoorde ze altijd haar moeder zingen. „Ook nu nog, op haar 74e, met die mooie, jeugdige stem van haar.”

Een Spaanse vrouw, die veel Spaanse muziek zingt. „Ik voel me ook heel erg Spaans. Op mijn veertiende kwam ik voor het eerst in Spanje en het was meteen helemaal vertrouwd. Ik hoorde achter me vrouwen praten, ik verstond er niets van, maar ik dacht: dat is de stem van mijn moeder. Haar vader, jong overleden, speelde viool, niet professioneel, wel mooi. Hij had een absoluut gehoor. „Heb ik ook. Vré-se-lijk! Ik hoef maar een fractie onder de toon te zitten of ik hoor het en dan denk ik dat iedereen het hoort. Het is ook wel gemakkelijk, want ik kan zomaar een gitaar stemmen.”

Geboren in de oorlog, opgegroeid in Gro-

ningen. Een verrukkelijke jeugd, zeventien jaar lang. Ze drijft er nog op. „Het allerbelangrijkste voor een kind is dat je opgroeit met de liefde van je ouders, je vader én je moeder.”

‘Er waren momenten dat ik dacht: het is wel mooi zo, ik hoef niet meer’

Haar eigen huwelijk ging stuk, haar zoon woonde al die tijd bij zijn vader. „Het is alweer vijftien, zestien jaar geleden, maar het was heel erg. Ik heb na die scheiding ook depressies gehad.

Er waren momenten dat ik dacht: het is wel mooi zo, ik hoef niet meer. Je doet het niet, je doet het niet, maar ik zal nooit mensen ver-

perfect in de groef'

wee dagen per dag

oordelen die het wel doen. Al die scheidin-
gen, ik zie er het heil niet van. In negentig
procent is het behelpen, iedereen doet gefor-
ceerd vrolijk. Mensen denken dat ze geluk-
kig worden, maar je bént niet altijd gelukkig.
Hooguit tevreden en soms gelukkig. Maar
men geeft toch maar toe aan alle driften en je
wordt gewoon gedumpte, of je beroemd bent
of niet. Bijna niets heeft de waarde van wat
men zegt. Het ene moment is het: ik weet het
zeker, jij bent de enige, met jou wil ik oud
worden, maar even later is er een ander. Net
zo makkelijk. En dan ik, zo'n aardgebonden
mens, zag mijn gezin uiteenvallen. M'n kind
niet meer altijd bij me, ik stikte van de heim-
wee. En dan komen er ook nog andere men-
sen tussen..."

„Nee, ik ben niet bitter, ook niet teleurge-
steld, ik weet niet zo goed welk woord erbij
past. Ik ben ook niet angstig, wel voorzichti-
ger geworden. Vergeet niet dat mijn tweede
relatie ook is gebroken, en nog niet zo lang
geleden. Dat maakt een mens kwetsbaar. Ik
durf me nu niet meer volledig te geven, want
altijd zit in mijn achterhoofd de wetenschap
dat je zomaar aan de kant gezet kunt worden.
Natuurlijk, ik betaal een prijs voor die keuze,
maar dat geldt voor elke keuze die je in het
leven maakt. Ik ben nu alleen, en zoals het nu
is, prijs ik me heel gelukkig. Maar ja, als ik na
een optreden op de terugweg mijn vriendin
thuis heb afgezet en het laatste stuk in m'n
eentje naar huis rijd, denk ik ook: nou, hier
rijd ik dan." Soms kruipt de poedel, Rintje,
bij haar in bed. Denkt ze: ha, lekker, niet al-
leen.

Verdriet maakt je sterker. Niet positiever.
„Getver, dat vind ik toch zo'n afgekloven
woord: positief. Ik word daar een beetje niet
goed van, al dat positivo-gedoe." Zij spreekt
liever van vrije ontwikkeling. Heeft ze van
haar vader. Die is bijna alles geweest, com-
munist, Jehova-getuige, SDAP, alles. Hij
was zoekende tot aan zijn dood. „Ik heb dat
eigenlijk ook. Ik ben zo geobsedeerd door het
wéten, dat is echt niet normaal." Ze verza-
melt sprookjes, mythen, sagen en legenden.
Ze schildert, surrealistisch. „Altijd staan er
bergen of rotsen op, want die zijn voor mij het
symbool van het louteren." Ze zingt liederen
van Schubert en Beethoven in de kerk. „Ik
ben eigenlijk mezzo-sopraan." Ze schrijft en
dicht, kort geleden verscheen *Talent voor
Leven/Gedachten en gedichten over mens-
zijn en bezieling*. „Ik zeg vaak: ik moet even
mijn eigen boekje lezen." Ze geeft lezingen
bij Oibiblio. „Geen New Age, want dat is me
te Germaans, te veel het idee dat jouw ideeën
en gedachten superieur zijn, dat je de wereld
ermee kunt overheersen."

Zorgen maakt ze zich, veel zorgen. „Deze
eeuw heeft zich gekenmerkt door de ontken-
ning van gevoel en emotie. Die mocht je niet
laten blijken. Als je dat wel deed, dan spoor-
de je echt niet. Nu wordt het langzaam maar
zeker onderkend dat emotie noodzakelijk is.
Ik zou graag honderd jaar willen worden om
te zien welke kant het opgaat. De kilte tussen
mensen móet worden opgevuld. Hoe kan het
dat kinderen opgroeien met cola en friet en
zichzelf maar moeten redden? Dat zijn de

ik heb eigenlijk altijd klopt wel, ik was al- n zoon heeft dat als hien is dat centrum e rechteroor, wel het

haar moeder zingen. 74e, met die mooie,

die veel Spaanse mu- ook heel erg Spaans. m ik voor het eerst in steen helemaal ver- er me vrouwen pra- van, maar ik dacht: moeder. Haar vader, viool, niet professio- een absoluut gehoor. k! Ik hoeft maar een zitten of ik hoor het een het hoort. Het is vant ik kan zomaar

opgegroeid in Gro-

ningen. Een verrukkelijke jeugd, zeventien jaar lang. Ze drijft er nog op. „Het allerbelangrijkste voor een kind is dat je opgroeit met de liefde van je ouders, je vader én je moeder.”

‘Er waren momenten dat ik dacht: het is wel mooi zo, ik hoeft niet meer’

Haar eigen huwelijk ging stuk, haar zoon woonde al die tijd bij zijn vader. „Het is alweer vijftien, zestien jaar geleden, maar het was heel erg. Ik heb na die scheiding ook depressies gehad.

Er waren momenten dat ik dacht: het is wel mooi zo, ik hoeft niet meer. Je dóet het niet, je dóet het niet, maar ik zal nooit mensen ver-

gen allerlei ziekten.”

Foto: GPD

Foto: GPD

dat kinderen opgroeien met cola en niet en zichzelf maar moeten redden? Dat zijn de kinderen die in clans gemakkelijk iemand kunnen doden. We zullen heel anders moeten gaan leven, want zoals het nu gaat, is het alleen maar óverleven, geld verdienen. We gebruiken overal te veel van en we hebben niks nodig. Tónnen eten gooien we weg, ik ook, al recycle ik nog wel, want ik heb kippen.”

Heel lang denkt ze er al over na, maar nooit durfde ze erover te praten. „Niet omdat ik bang was dat ik mijn publiek zou verliezen, maar omdat ik het onderhand allemaal behoorlijk beklemmend begin te vinden.” Ze zegt prinses Irene na dat je bomen kunt omarmen omdat ze magische eigenschappen bezitten. Niet om er nu meteen maar een verhaal tegen af te steken, maar de natuur heeft ons wel veel te vertellen. Loop eens in het gras en vergroot dat uit, dan is het toch net een bos, met alles d'r op en d'r aan. „Dan weet je wat je vermorzelt onder je voeten en doe je wel voorzichtig.”

‘Het gaat me nooit vervelen. Zingen is de basis van mijn bestaan’

Op de keukentafel ligt een boek: *De verbeelding van het denken*. „Je bent niet alleen wat je zegt, óók wat je denkt.” Gewoon lekker zingen en onbezorgd zijn is nog altijd hartstikke leuk, maar ze krijgt die problemen maar moeilijk uit haar hoofd. „Toen ik nog een column in de Story had, kwam ik er ook niet los van. Stááápels post kreeg ik, nu nog hoor, en ik probeer altijd alle brieven te beantwoorden. Wat ik aan eenzaamheid aan me voorbij zie trekken... Ieder mens is toch altijd eenzaam. Zelfs in grote liefdes zijn er altijd nog momenten van grote eenzaamheid. Er is gewoon geen geluksweg. Die kan ik dus ook niet wijzen. Het enige dat ik probeer, is mensen op een ander denkspoor te zetten.”

Op de radio klinkt Rob de Nijs. *Er is geen banger hart*. „Ik heb hem pas nog ontmoet en tegen 'm gezegd: Laat je niet onderschuffelen, want je bent zó goed. Geweldig hè, dat ie nu een hit heeft.” Twee jaar heeft ze geen cd meer gemaakt, maar ze is er wel weer mee bezig. „Jaja, er is nog altijd een publiek voor.” Ze zingt van alles, eigenlijk brengt ze „een heel etnisch programma.” Ze heeft gezongen voor de president van Cyprus en zijn vrouw. Een vrijheidslied; *we kunnen kaviaar eten en champagne drinken en toch niet genieten van onze vrijheid*. „De vrouw van de president moest huilen.”

Im is toe aan een theatershow, zeggen vrienden. Zelf denkt ze wel eens aan een rockopera; ze heeft 'm al geschreven, op randjes van kranten, op losse velletjes. „Ik wil er ooit nog iets mee doen, voor jongeren.” Steeds iets anders, steeds iets nieuws. Maar ook elke avond *Viva España*.

„Het gaat me nooit vervelen. Zingen is de basis van mijn bestaan. Dit vak heeft me zoveel rijkdommen gegeven, het zou een schande zijn als ik zou zeggen dat je liedjes die je vroeger hebt gezongen nu niet meer mag zingen. Je moet stáán voor wat je gedaan hebt. En alles wat ik heb gemaakt steekt perfect in de groef.”